

PERSOONLIJK

Staatssecretaris van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Lange Voorhout 8
Postbus 20015
2500 EA Den Haag
T 070-3424344
E Voorlichting@rekenkamer.nl
W www.rekenkamer.nl

DATUM 23 september 2014

BETREFT Adviesaanvraag inzake de voorgenomen oprichting Stichting Gezond Gewicht

In uw brief van 22 juli 2014 verzoekt u om overleg op grond van artikel 34, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001 over uw voornemen tot het oprichten van de Stichting Gezond Gewicht. Bij memo van 1 augustus 2014 hebben wij nog aanvullende stukken ontvangen, zijnde de juiste versie van de conceptstatuten van de voornoemde stichting, met als datering 18 juli 2014 (en kenmerk F179/F694/31003355). Deze versie is van belang vanwege de toevoeging bij artikel 28, eerste lid betreffende het recht van de minister om vooraf te worden geïnformeerd over voorgenomen statutenwijzigingen die niet zijn bevoegdheid betreffen. De conceptstatuten zijn voorzien van een ongedateerde bijlage die louter ten behoeve van het overleg met de Algemene Rekenkamer is opgesteld en waarin een aantal elementen wordt toegelicht die ten grondslag liggen aan de voorgenomen oprichting van de stichting. Ons advies is gebaseerd op beide genoemde stukken.

Op ambtelijk niveau is diverse malen op constructieve wijze overleg gevoerd over dit voornemen tot oprichting van een privaatrechtelijke rechtspersoon met medewerkers van de Directie Wetgeving en Juridische Zaken van uw ministerie. Mede op basis van dit overleg en na bestudering van de overlegde stukken merken wij het volgende op.

Bestuurlijke relatie door benoeming voorzitter en lid Raad van Toezicht

De minister van VWS gaat - blijkens de concept-statuten - op structurele basis de voorzitter van het bestuur en één van de drie leden van de Raad van Toezicht benoemen. Hierdoor ontstaat er naast de subsidierelatie een bestuurlijke relatie

met de stichting. De manier waarop de relatie van de minister met de stichting in het huidige voorstel is vormgegeven, is naar onze mening onvoldoende doordacht in zijn consequenties. Naar onze mening moet het regelen van bevoegdheden één op één lopen met wat de minister beoogt. Op grond van de concept-statuten heeft de minister, nadat de stichting is opgericht, geen bevoegdheid meer om de statuten te (laten) wijzigen. Wél is geregeld dat statutenwijzigingen die afbreuk doen aan enig recht van de minister instemming van de minister behoeven, en dat de minister vooraf wordt geïnformeerd over voorgenomen statutenwijzigingen die niet haar bevoegdheid betreffen. Maar mocht de koers van de stichting in de toekomst wijzigen in een richting die de minister onwenselijk acht, dan kan de minister haar verantwoordelijkheid om de bestuursvoorzitter en een lid van de raad van toezicht te benoemen niet uit eigen beweging terughalen. Het is van het bestuur van de stichting afhankelijk of de statuten in deze zin worden gewijzigd. Dat betekent dat de minister gehouden kan zijn om blijvend een bestuurlijke relatie te onderhouden met de stichting, ook al is zij het niet eens met de koers van de stichting. Het argument dat het niet noodzakelijk is om hierover een aparte bepaling in de statuten op te nemen omdat deze daarmee onnodig gecompliceerd worden, achten wij niet overtuigend. Dit ligt anders bij de subsidierelatie, omdat de minister de subsidie – zo dit aan de orde is – wel uit eigen initiatief kan heroverwegen.

Ambtenaren in het bestuur

Het regelen van benoemingsbevoegdheden ten aanzien van bestuurders impliceert naar onze mening dat vooraf duidelijk moet worden uitgesloten dat benoeming van ambtenaren mogelijk is. In de bijlage bij de concept-statuten geeft u weliswaar aan dat 'ambtenaren van VWS [...] niet tot bestuurder [zullen] worden benoemd', maar in de concept-statuten zelf staat echter geen bepaling waarin dit wordt uitgesloten. Zowel met het oog op loyaliteitsconflicten als het risico dat de onafhankelijkheid van uw toezicht op de taakuitoefening van een instelling op afstand in gevaar komt, achten wij de benoeming van ambtenaren in principe niet wenselijk, tenzij dit met redenen wordt omkleed.

Wij verzoeken u het afzien van benoemingen van ambtenaren in het bestuur van de Stichting Gezond Gewicht te expliciteren in de voorhangprocedure bij de Staten-Generaal.

Evaluatiebepaling

3/3

Er is niet voorzien in een evaluatiebepaling. Wij geven u in overweging deze – om nut en noodzaak van de onderhavige stichting op termijn vast te kunnen stellen – alsnog op te nemen.

Controlerechten

De Algemene Rekenkamer krijgt bij de Stichting Gezond Gewicht controlerechten op grond van artikel 91, eerste lid, aanhef en onder c, van de Comptabiliteitswet 2001. De eventuele controle van de Algemene Rekenkamer richt zich op met publieke middelen bestede activiteiten.

Wij beschouwen hiermee het overleg op grond van artikel 34, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2001 als afgerond.

We gaan ervan uit dat u een afschrift van deze brief bij uw voornemen tot oprichting van de stichting meezendt aan de Ministerraad en de Staten-Generaal.

Algemene Rekenkamer

drs. Saskia J. Stuiveling,
president

dr. Ellen M.A. van Schoten RA,
secretaris